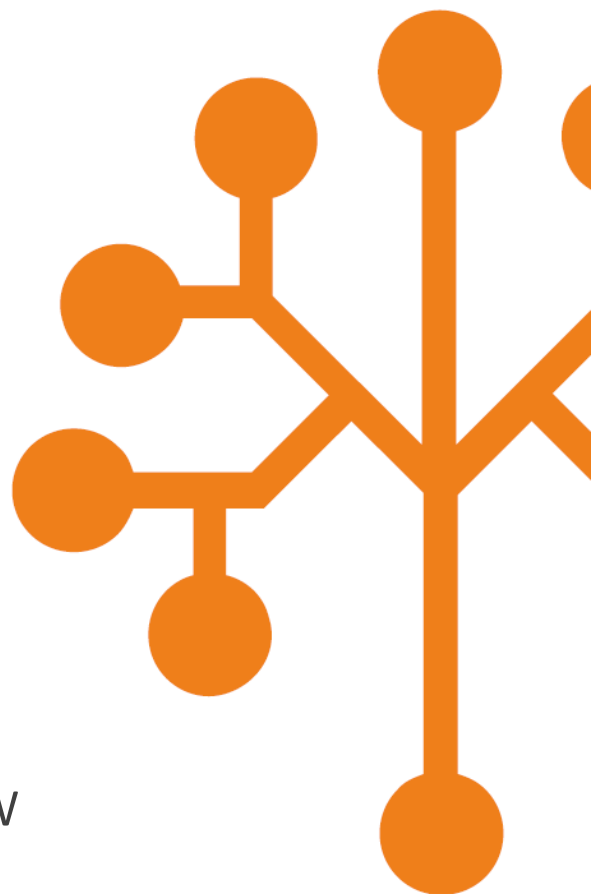

Monitoring podmiotów
funkcjonujących
w Sektorze Usług Rozwojowych:
PODSUMOWANIE ANALIZY TRENDÓW

Barbara Worek
czerwiec 2022 r.

Podsumowanie monitoringu podmiotów funkcjonujących w sektorze

Opracowanie przygotowane w ramach projektu pn. „Rada ds. Kompetencji Sektora Usług Rozwojowych” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 2.12 - Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój na podstawie umowy Nr UDA-POWR.02.12.00-00-SR17/18 z dnia 09.09.2019 roku o dofinansowanie podpisanej między Polską Izbą Firm Szkoleniowych a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości.

Spis treści

Wprowadzenie	4
Dynamika zmian w sektorze w okresie październik 2020 r. – marzec 2022 r. na podstawie rejestrów CEIDG i KRS.....	4
Podsumowanie monitoringu danych z Bazy Usług Rozwojowych	8
Główne wnioski	13

Wprowadzenie

Monitoring podmiotów funkcjonujących w sektorze usług rozwojowych miał na celu dostarczenie aktualnych informacji dotyczących dynamiki zmian w sektorze. Za wskaźnik tej dynamiki przyjęto zmianę liczby podmiotów zarejestrowanych w CEIDG i KRS, zmiany monitorowano w ujęciu miesięcznym. Analiza obejmowała podmioty zajmujące się świadczeniem usług objętych następującymi kodami PKD:

- 85.51.Z (Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych)
- 85.52.Z (Pozaszkolne formy edukacji artystycznej)
- 85.53.Z (Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu)
- 85.59.A (Nauka języków obcych)
- 85.59.B. (Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane)

Dane pochodzące z monitoringu pozwalały identyfikować i oceniać reakcje sektora na zmiany w otoczeniu (przy założeniu, że decyzje o rozpoczęciu lub zakończeniu działalności są w znacznym stopniu warunkowane zmianami w otoczeniu firmy). Analizę uzupełniono dodatkowo prezentacją danych pochodzących z Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Dane te zawierały informacje o oferowanych za pomocą bazy usługach, ich statusie, regionalizacji.

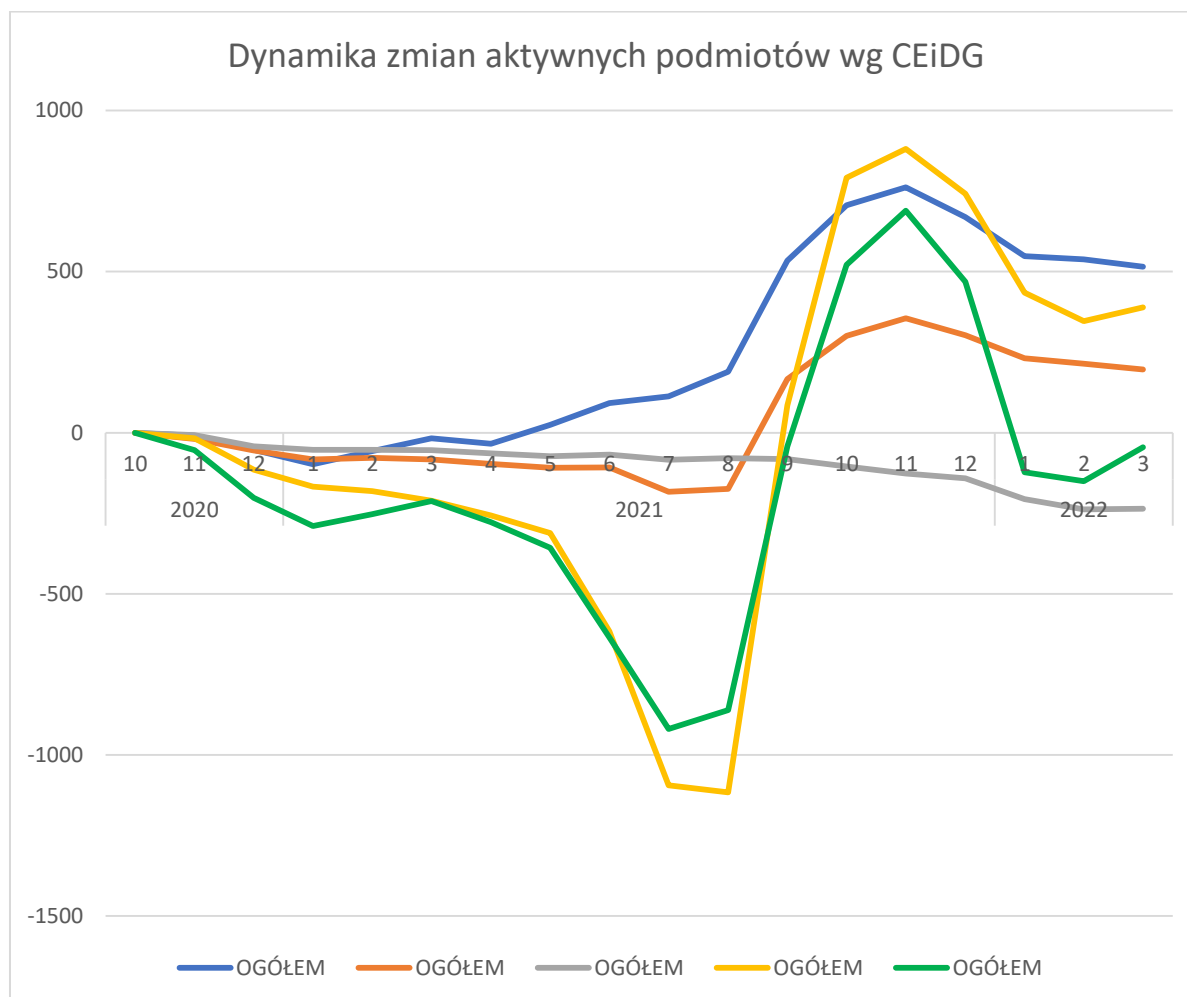
W niniejszym podsumowaniu zostaną przedstawione wnioski z monitoringu przeprowadzonego w okresie od października 2020 r. do marca 2022 r. Wnioski te będą dotyczyły zaprezentowanych w raportach danych i wynikających z nich zaleceń oraz ewentualnie kierunków ich pogłębienia i uzupełnienia.

Dynamika zmian w sektorze w okresie październik 2020 r. – marzec 2022 r. na podstawie rejestrów CEIDG i KRS

W monitorowanym okresie sektor funkcjonował w warunkach obostrzeń związanych z COVID-19, które utrudniały bądź w wielu wypadkach uniemożliwiały świadczenie usług w dominującej przed pandemią formie, czyli w sposób stacjonarny. Można założyć, że dla wielu jednoosobowych przedsiębiorstw stało się to powodem do podjęcia decyzji o zakończeniu działalności, co potwierdzają dane z monitoringu CEIDG. W okresie od października 2020 do września 2021 r. systematycznie zmniejszała się liczba firm zarejestrowanych w CEIDG w niemal wszystkich segmentach rynku usług rozwojowych, z wyłączeniem usług związanych ze sportem i rekreacją, w przypadku których od stycznia 2021 r. odnotowano systematyczny wzrost zarejestrowanych podmiotów (Wykres nr 1). Ten wzrost mógł być jednak znów silnie związany z podejmowanymi w tym okresie decyzjami administracyjnymi, a w szczególności z

możliwością korzystania z obiektów sportowych przez osoby uprawiające sport profesjonalnie.

Wykres 1. Dynamika zmian aktywnych podmiotów sektora usług rozwojowych według CEiDG

Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r.- 31.03.2022 r.

W omawianym okresie (X 2020 – IX 2021) największe spadki odnotowano w liczbie aktywnie działających przedsiębiorców zajmujących się nauczaniem języków obcych oraz firm oferujących usługi w ramach pozostałych pozaszkolnych form edukacji. Systematyczny spadek liczby działających podmiotów występował też w podsektorze edukacji artystycznej oraz wśród szkół nauki jazdy, choć był on znacznie mniejszy.

We wrześniu 2021 r. nastąpiło odwrócenie trendu: w niemal wszystkich podsektorach (z wyłączeniem szkół nauki jazdy) liczba aktywnych podmiotów zaczęła dynamicznie wzrastać aż do grudnia 2021 r. kiedy to znów nastąpiły znaczące spadki. Na szczególną uwagę zasługuje podsektor nauki jazdy i pilotażu, w którym w całym analizowanym okresie liczba działających podmiotów się zmniejsza i spadki te mają charakter systematyczny. Dla przykładu warto wskazać, że w grudniu 2021 roku liczba działających przedsiębiorców na rynku była mniejsza niż w analogicznym okresie 2020 r., podczas trwania bardziej restrykcyjnych obostrzeń związanych z COVID-19. Sytuacja w tym podsektorze wymaga więc

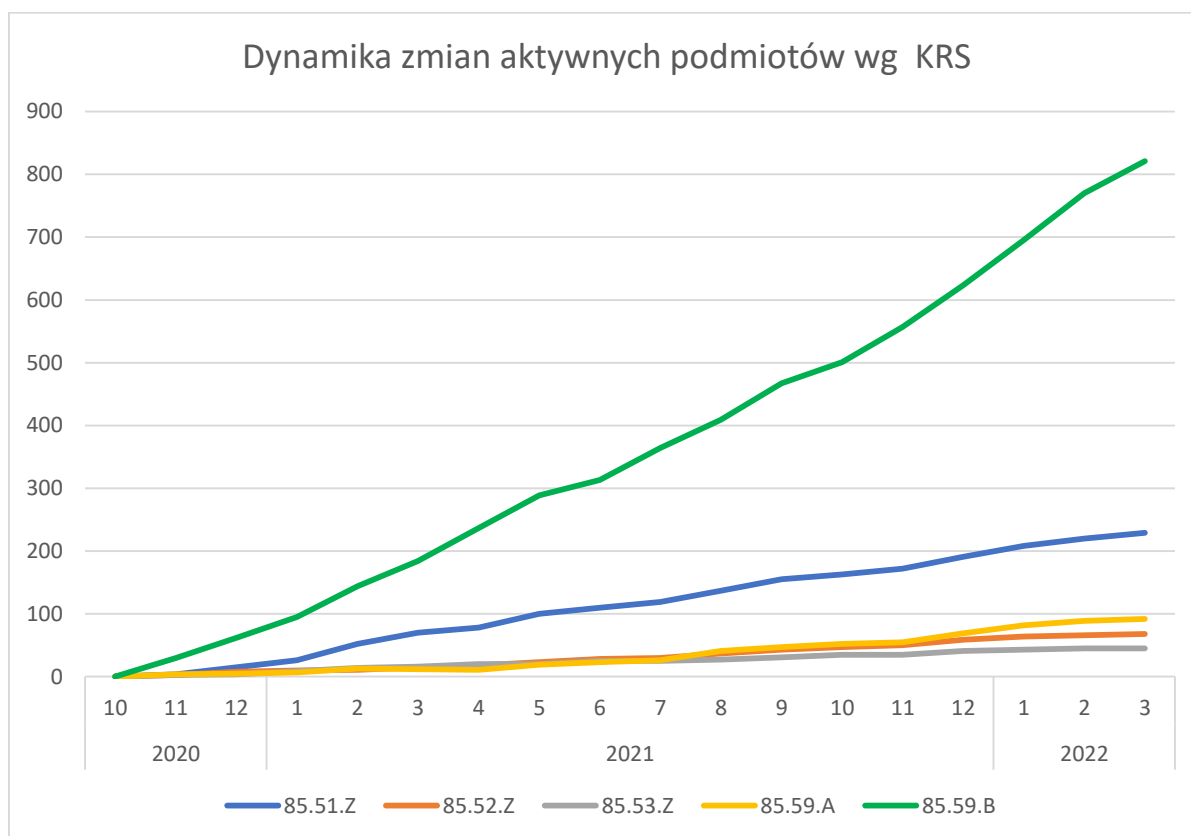

pogłębionej analizy pozwalającej określić charakter zachodzących zmian (przyczyny zmniejszenia liczby podmiotów zarejestrowanych mogą być różne: zaprzestanie działalności, zmiana charakteru działalności ip.).

Duża fluktuacja charakteryzuje też podmioty oferujące naukę języków obcych oraz podmioty świadczące usługi w ramach innych pozostałych form edukacji pozaszkolnej: w tych podsektorach odnotowano największe spadki w liczbie zarejestrowanych przedsiębiorców w okresie późno-wiosennym i letnim, a duże wzrosty od września 2021 r. Jak można przypuszczać, przyczyną może być sezonowość popytu na usługi świadczone w tych podsektorach. W okresach letnich, wakacyjnych popyt na usługi świadczone szczególnie przez nauczycieli języków obcych jest znacznie mniejszy.

Dane KRS pokazują natomiast stałą tendencję wzrostową liczby zarejestrowanych podmiotów w całym analizowanym okresie. Podmiotów zarejestrowanych w KRS systematycznie przybywa w każdym podsektorze, szczególnie w podsektorze edukacji sportowej oraz (zdecydowanie wolniej) w podsektorze oferującym usługi z zakresu innych pozaszkolnych form edukacji (Wykres nr 2). W pozostałych podsektorach (nauka jazdy, edukacja artystyczna, nauka języków obcych) również liczba podmiotów systematycznie się zwiększa, wzrosty te nie są jednak tak duże jak w przypadku edukacji sportowej i innych pozaszkolnych form kształcenia.

Wykres 2. Dynamika zmian aktywnych podmiotów sektora usług rozwojowych według KRS

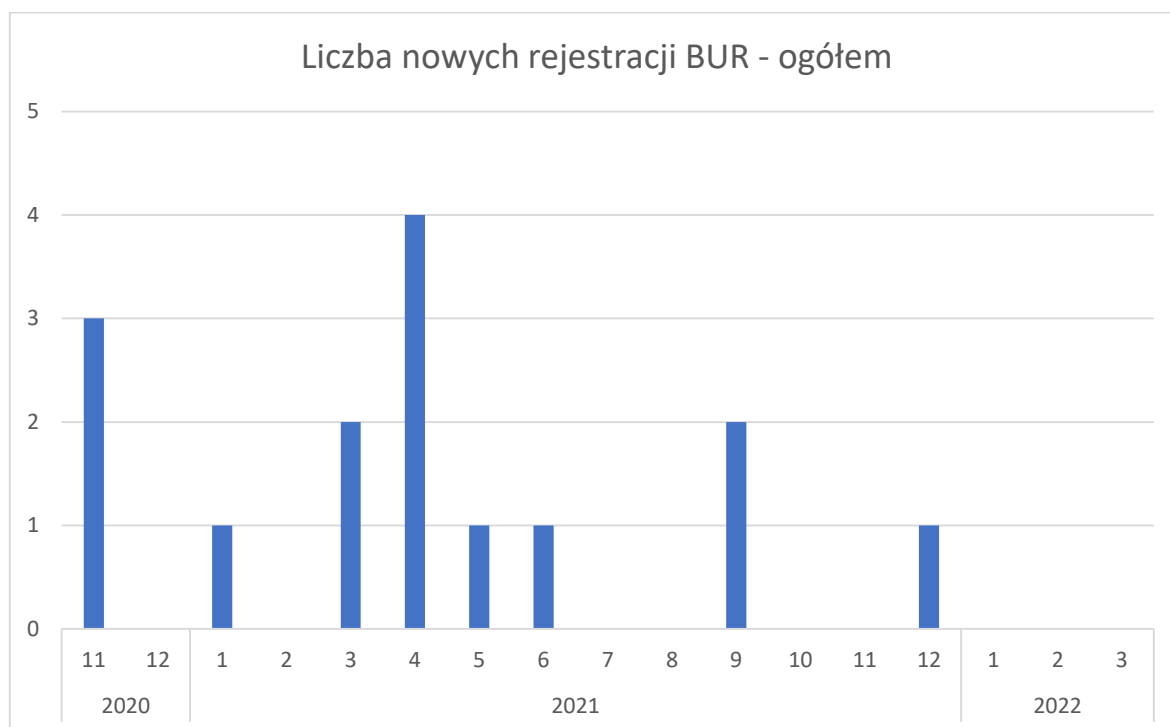
Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r.- 31.03.2022 r.

Porównanie danych z CEIDG i KRS wskazuje, że duża dynamika zmian (powstawanie firm, ich zamykanie) występuje przede wszystkim w sektorze podmiotów zarejestrowanych w CEIDG, czyli prowadzących głównie jednoosobową działalność gospodarczą. Ze względu na to, że stanowią one znaczącą część podmiotów działających w sektorze, warto w dalszych badaniach (np. w badaniach realizowanych w BBKL) poddać analizie warunki ich funkcjonowania oraz czynniki wpływające na ich zdolność do adaptacji. Warto również zwrócić uwagę na to, że największe spadki w liczbie podmiotów zarejestrowanych w CEIDG odnotowano wśród podmiotów o relatywnie niewielkim stażu (4-6 lat). Wśród podmiotów o dłuższym doświadczeniu rynkowym (powyżej 6 lat) liczba podmiotów rezygnujących z prowadzenia działalności gospodarczej jest mniejsza. Tendencja ta występuje we wszystkich podsektorach, z wyjątkiem podsektora nauki jazdy i pilotażu. Może to z jednej strony wskazywać na większą zdolność do adaptacji podmiotów o dłuższym stażu (kapitał finansowy, sieci kontaktów, doświadczenie), z drugiej na większe bariery wyjścia i rozpoczęcia nowej działalności (koszty wejścia w nowy sektor, zdybywania doświadczenia, itp.).

Podsumowanie monitoringu danych z Bazy Usług Rozwojowych

Monitoring danych z BUR wskazuje, że w analizowanym okresie (XI 2020 r. – III 2022 r.) przyrost liczby podmiotów zarejestrowanych w bazie był niewielki (w sumie w analizowanym okresie zarejestrowało się 15 nowych podmiotów). Jest to zapewne konsekwencją tego, że firmy i instytucje szkoleniowe zainteresowane rejestracją (i tym samym świadczeniem usług rozwojowych dofinansowanych z EFS) dokonały tej rejestracji we wcześniejszym okresie.

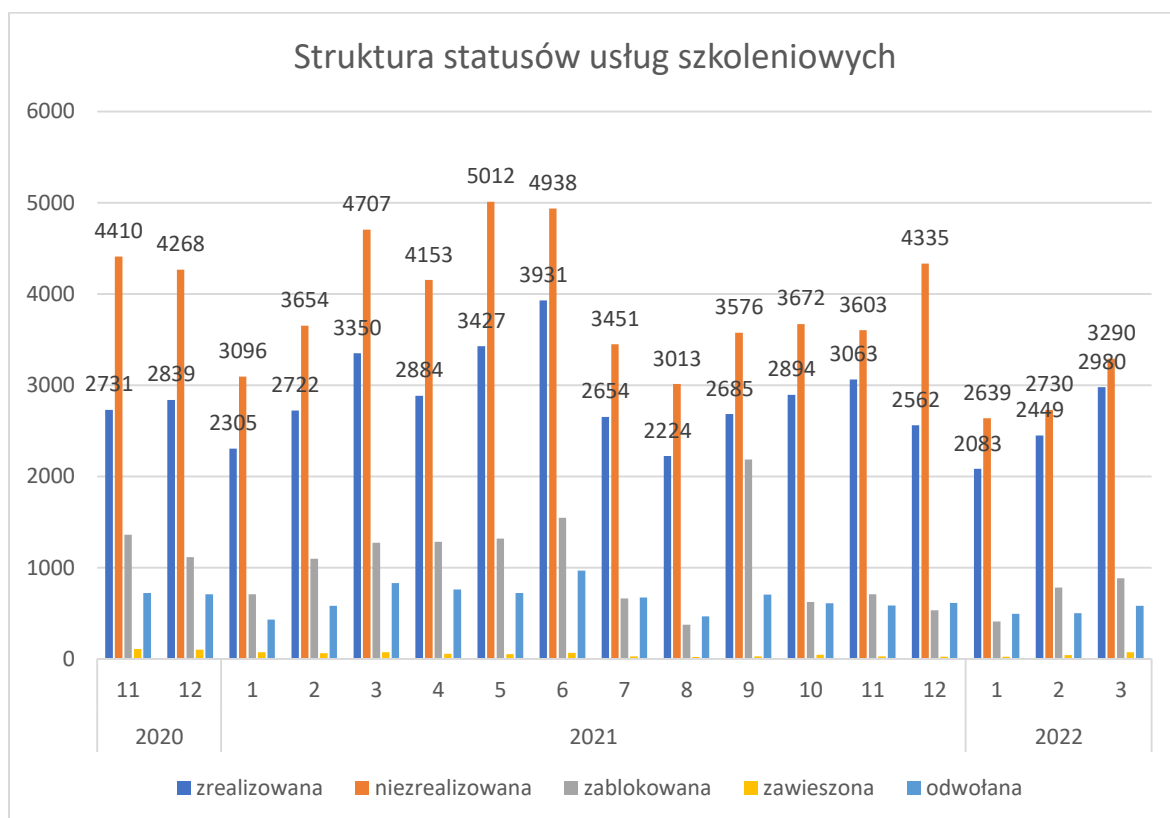
Wykres 3. Liczba nowych rejestracji w BUR w okresie od listopada 2020 r. do marca 2022 r.

Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r.- 31.03.2022 r.

W raporcie z monitoringu uwzględniono także usługi szkoleniowe i doradcze zarejestrowane w BUR. Usługi te podzielono wg. statusu: usługi zrealizowane, niezrealizowane, zablokowane, zawieszone i odwołane. W całym analizowanym okresie liczba usług szkoleniowych niezrealizowanych jest wyższa niż zrealizowanych, jednak pod koniec analizowanego okresu różnica pomiędzy usługami niezrealizowanymi i zrealizowanymi jest niewielka: w marcu 2022 r. w liczba usług niezrealizowanych wynosi 3290, a zrealizowanych 2980 (Wykres 4). Okres, gdy zarówno usług szkoleniowych zrealizowanych i niezrealizowanych oferowanych przez BUR było najwięcej to maj i czerwiec 2021 r. Można założyć, że było to efektem poluzowania restrykcji związanych z pandemią COVID-19, co zwiększyło możliwości realizacji usług.

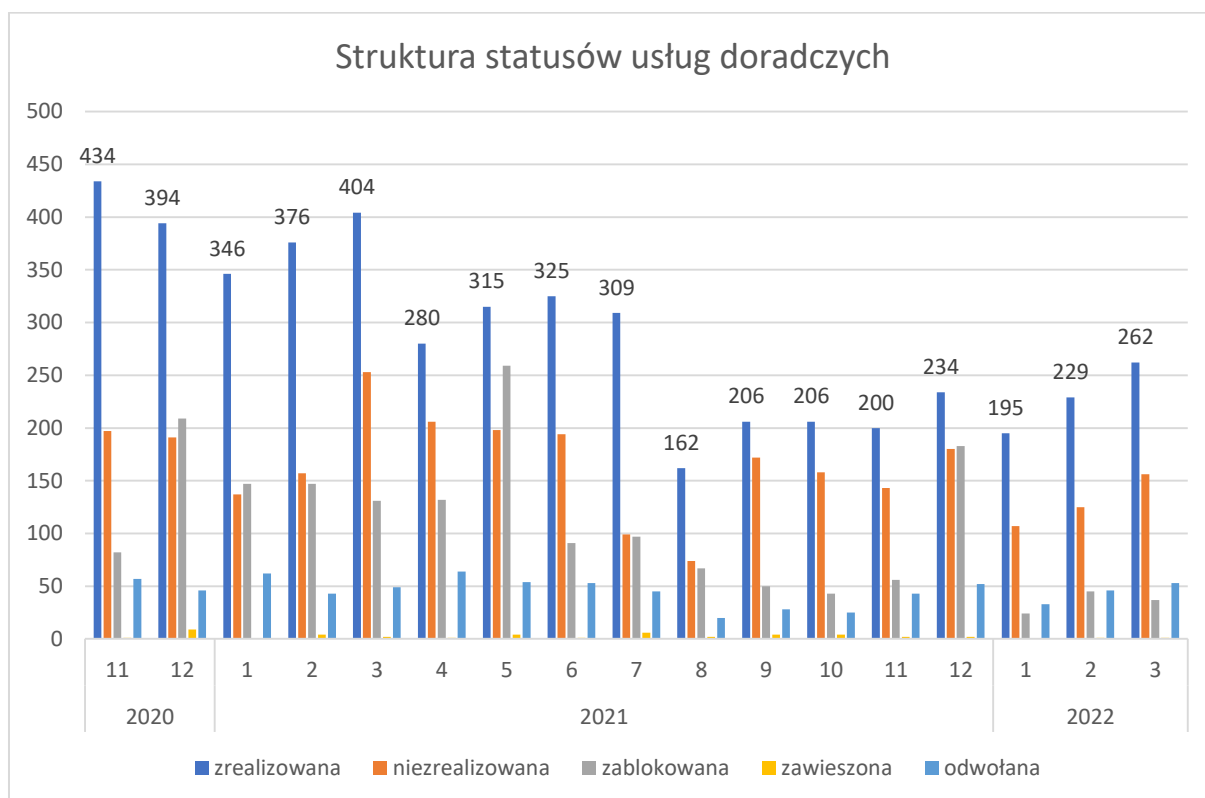
Wykres 4. Usługi szkoleniowe w BUR w okresie XI 2020 r. – III 2022 r.

Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r.- 31.03.2022 r.

Usług doradczych oferowanych przez BUR jest zdecydowanie mniej: dla porównania najwyższa liczba zrealizowanych usług szkoleniowych w analizowanym okresie to 3931 (czerwiec 2021 r.), a usług doradczych 432 (listopad 2020 r.). W całym analizowanym okresie liczba usług zrealizowanych jest też wyższa niż niezrealizowanych (Wykres 5).

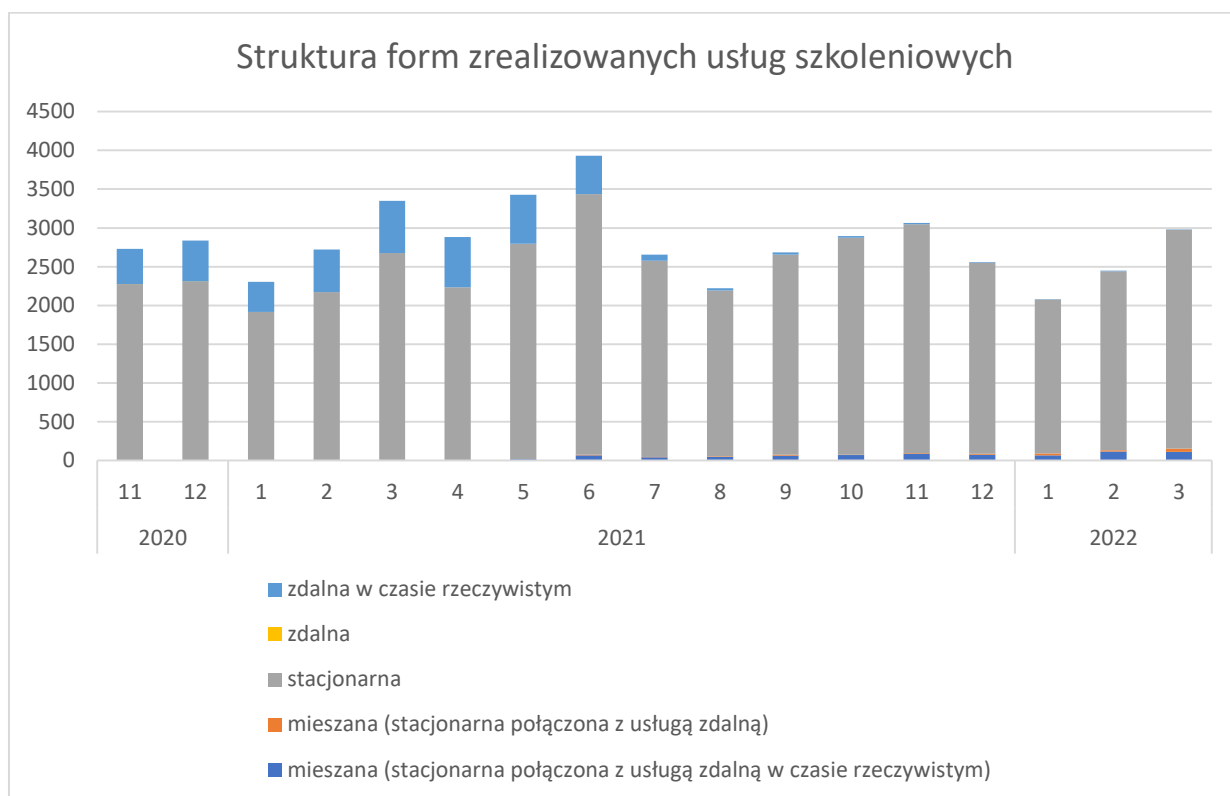
Wykres 5. Usługi doradcze w BUR w okresie XI 2020 r. – III 2022 r.

Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r.- 31.03.2022 r.

Usługi oferowane przez BUR są w zdecydowanej większości realizowane stacjonarnie, dotyczy to zarówno usług szkoleniowych, jak i doradczych. Jedynie w okresie od listopada 2020 r. do czerwca 2021 r. niewielka ich część była realizowana zdalnie w czasie rzeczywistym (zapewne ze względu na obostrzenia związane z COVID-19). Ciekawym zjawiskiem jest jednak pojawienie się od września 2021 r. usług realizowanych w sposób hybrydowy (połączenie usługi stacjonarnej z zdalną).

Wykres 6. Formy świadczenia usług oferowanych przez BUR w okresie XI 2020 r. – III 2022 r.

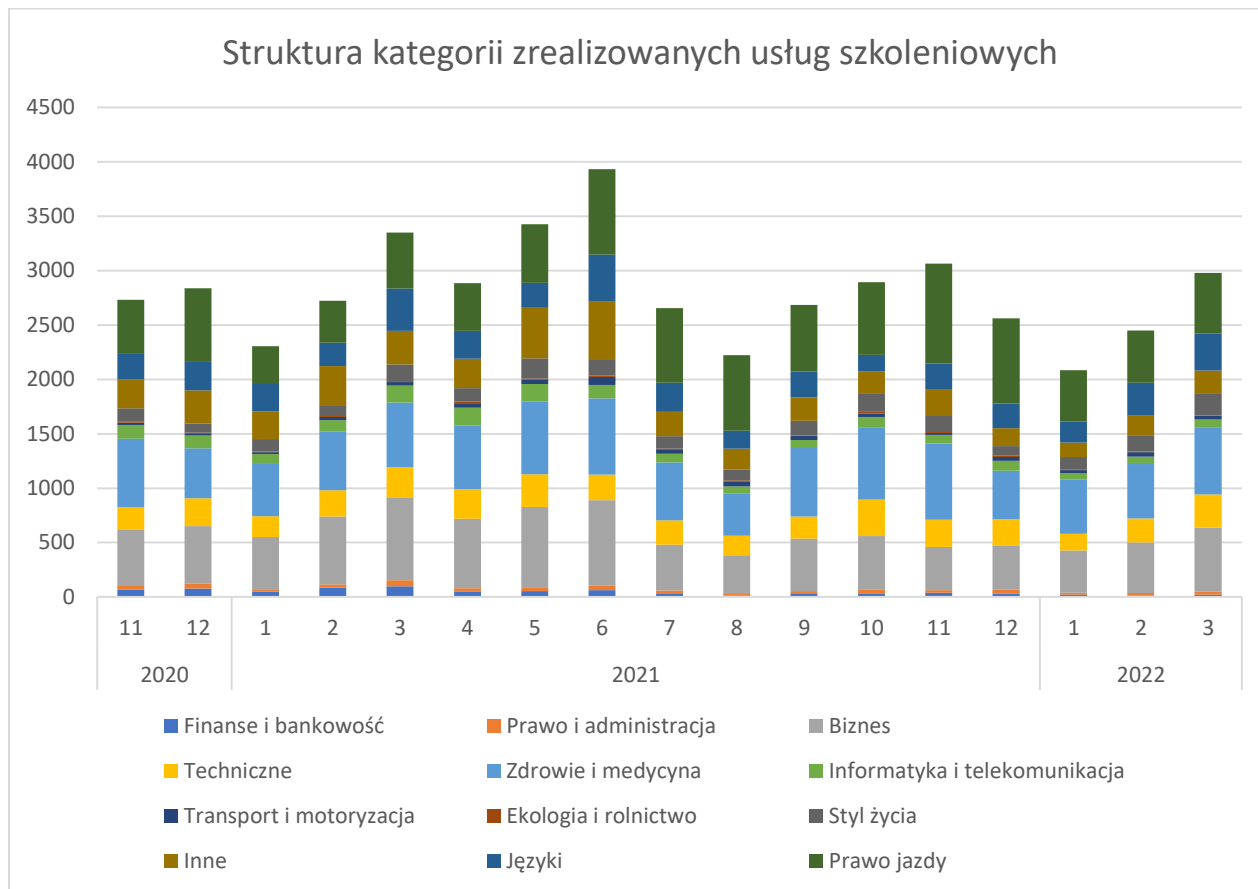

Źródło: Raport z monitoringu podmiotów funkcjonujących w SEKTORZE USŁUG ROZWOJOWYCH, Okres: 01.03.2022 r. - 31.03.2022 r.

W tematyce usług oferowanych w BUR dominujące obszary to: prawo jazdy, zdrowie i medycyna, biznes, języki obce oraz szkolenia techniczne (Wykres 7). Interpretując te wyniki trzeba mieć na uwadze wymogi, jakie muszą spełniać szkolenia finansowane z EFS i rejestrowane w BUR. To zaś uzależnione jest m.in. od regulacji przyjętych w różnych programach, np. regionalnych i realizowanych projektach (np. w Małopolsce projekt „Kierunek Kariera”). Z regulacji tych wynika np. że szkolenie, jakie jest finansowane z EFS i oferowane przez BUR musi się kończyć uznanym certyfikatem potwierdzającym jego efekty. Wymogi te są spełniane zazwyczaj w przypadku kursów nauki jazdy, kursów językowych czy szkoleń technicznych.

Wykres 7. Tematyka zrealizowanych usług szkoleniowych zarejestrowanych w BUR w okresie XI 2020 r. – III 2022 r.

Główne wnioski

- W okresie, w jakim przeprowadzono monitoring zarejestrowano duże zmiany liczby podmiotów zarejestrowanych w CEIDG, a więc jednoosobowych działalności gospodarczych. Jak można wywnioskować analizując czas i kierunek występowania tych zmian, zachodziły one pod wpływem czynników zewnętrznych – w szczególności w wyniku wprowadzanych obostrzeń związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19 czy zmian sezonowych. Spadek liczby podmiotów przy zwiększaniu poziomu obostrzeń i ich wzrost przy ich luzowaniu wskazywał na silną podatność tego segmentu rynku na oddziaływanie czynników zewnętrznych, ale i na jego wysoki poziom elastyczności. Obserwując i analizując występujące trendy uznano, że nie wymagają one podjęcia bezpośrednich działań ze strony Rady (np. w formie zmiany rekomendacji).
- W oparciu o uzyskane wyniki podjęto decyzję o konieczności zwrócenia większej uwagi na przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w różnych podsektorach rynku. Zarekomendowano m.in. uwzględnienie ich reprezentacji w badaniach BBKL. Dane monitoringowe można więc uznać za dobry punkt wyjścia do dalszych analiz, a w szczególności do jakościowych analiz eksperckich, których celem byłaby interpretacja zachodzących zmian oraz czynników, które na nie wpływają (wytyczne pod kątem BBKL i zadań prowadzonych przez Radę).
- Stabilny wzrost podmiotów rejestrowanych w KRS w każdym podsektorze rynku można interpretować jako zjawisko pozytywne, choć warto rozpoznać jego charakter: czy np. jest on związany ze zmianą statusu firm jednoosobowych, czy występuje w sektorze publicznym czy niepublicznym. Na takie analizy nie pozwalają jednak dane pochodzące z monitoringu. Wskazuje to po raz kolejny, że dane monitoringowe są dobrym punktem wyjścia do dalszych analiz, gdyż samo liczbowe uchwycenie zmian zachodzących w zjawiskach jest niewystarczające do ich pogłębionej interpretacji, a co za tym idzie zrozumienia i ewentualnego wskazania rekomendacji. Niemniej jednak dane, a raczej analiza trendów mogą być traktowane jako „wskaźnik” pozwalający na szybkie zwrócenie uwagi na duże zmiany na rynku – na wypadek, jakby nie były dostrzeżone przez ekspertów Rady obserwacjami czy innymi metodami eksperckimi.
- Rejestracja w BUR w analizowanym okresie cechuje się relatywnie mało dynamiką, co związane jest z końcem okresu programowania wydatków ze środków europejskich. Podmioty chcące oferować usługi dofinansowane ze środków EFS dokonały już zapewne rejestracji we wcześniejszym okresie. Wzrostu rejestracji należy się spodziewać wraz z kolejnym okresem programowania.
- Należy mieć na względzie, że na formę usług oferowanych w BUR i ich tematykę wpływają silnie wymogi, jakie muszą spełniać podmioty rejestrujące się w BUR i usługi, oferowane w ramach bazy (dofinansowywane z EFS). Zmiany obowiązujących regulacji (w tym np. dopuszczenie na szerszą skalę oferowania usług świadczonych

Podsumowanie monitoringu podmiotów funkcjonujących w sektorze

zdalnie czy w sposób hybrydowy i wypracowanie odpowiednich standardów ich świadczenia) będzie wpływało na charakter usług świadczonych za pomocą BUR.